

Література.

1. Наукова та інноваційна діяльність. Статистичний щорічник за 2017. Київ: Держстат України, 2018. 178 с. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2018/zb/09/zb_nauka_2017.pdf (дата звернення 20.09.2019).
2. Сливінська О. Інновації в аграрному секторі. *Винаходи та інновації. Винахідники України.* URL: <http://www.logos.biz.ua/proj/vynahid/vol2/100.php> (дата звернення 10.09.2019).
3. Єщенко П.С. Інформаційна економіка – шанс побудови нової моделі розвитку суспільства чи ілюзія шансу? Економіка України. 2019. №2. С. 3-21.

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

*Остапенко В.М., к.е.н., доцент,
Черкашина В.Г., студентка,
Харківський національний економічний університет
імені Семена Кузнеця*

Сільськогосподарське виробництво має низку специфічних особливостей порівняно з іншими галузями економіки, а саме: залежність від погодних та кліматичних умов; найбільш потужним ресурсним потенціалом виступає земля, яка є одночасно основним засобом виробництва й природним ресурсом; досить повільний час оборення оборотних коштів порівняно з іншими галузями, пов'язаний із специфікою вирощування та реалізації продукції рослинного та тваринницького походження тощо. Урахування цих особливостей, а також пріоритетність розвитку сільського господарства в Україні обумовлюють існування спеціальних пільгових податкових режимів. Основними джерелами податкової (непрямої) державної підтримки є запроваджений ще з 1999 р. фіксований сільськогосподарський податок (ФСП) та пільговий режим сплати ПДВ.

Система оподаткування сільськогосподарських підприємств, зокрема у частині прямої державної підтримки,

сама по собі, є складним механізмом, який потребує обґрунтованого та виваженого запровадження. Водночас означена система є одним з елементів державного фінансового регулювання діяльності сільськогосподарських підприємств (рис. 1).

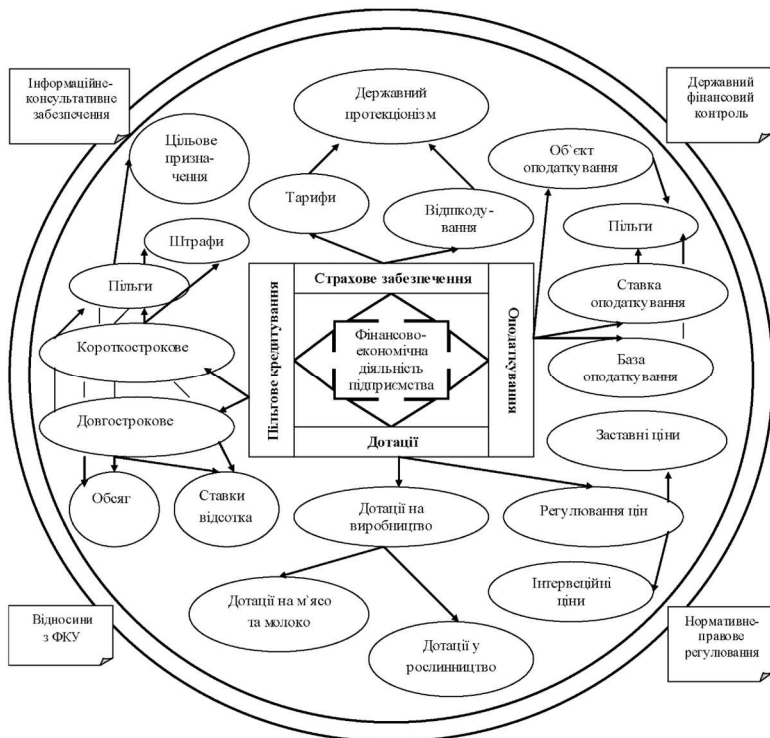

Рис. 1. Вплив заходів державного регулювання на фінансово-економічну діяльність підприємств

Формування ефективних регуляторних механізмів аграрного сектору економіки передбачає визначення чітких цілей, обґрунтування та використання системи відповідних критеріїв. Останнім часом основним змістом аграрної зовнішньоторговельної політики більшості економічно розвинених країн є державна підтримка аграрного сектора за допомогою різного роду субсидій, дотацій і пільг. У деяких

країнах державні фінансові вкладення в сільське господарство в 1,5-2 рази перевищують ринкову вартість його продукції. Державна підтримка сільського господарства та харчової промисловості сприяла значному збільшенню виробництва продовольства у країнах, на цей час його найбільшими експортерами – у США, Канаді, країнах ЄС.

Загальна сума витрат на агропродовольчу політику в національному бюджеті не може бути кількісною характеристикою рівня підтримки сектору. У світовій практиці використовують показники, що дозволяють оцінювати рівень державного регулювання сільського господарства та ефективність державної підтримки аграріїв.

Наразі існує два методологічних підходи до визначення рівня внутрішньої підтримки агропродовольчого сектору країни – Організації економічного співробітництва і розвитку (ОЕСР) (здійснює оцінку та порівняння національних політик у сфері агропродовольства) та Світової організації торгівлі (здійснює контроль над зобов'язаннями країн-членів СОТ щодо зниження рівня підтримки, що «спотворює» торгівлю). В даному випадку дослідимо показники, котрі є визначальними відповідно до аналізів проведених Організацією економічного співробітництва і розвитку: номінальний рівень захисту; рівень підтримки;

Підтримка сільського господарства була досить різною за останні три десятиліття, зміни значною мірою відображаються в підтримці ринкових цін. Починаючи з 2013 року підтримка фермерів була негативною, оскільки бюджетні виплати у формі податкових пільг та підтримки вкладу та захист цін на імпортовані товари лише частково компенсували опосередковане оподаткування через негативну ринкову цінову підтримку на експортовані товари.

Як свідчить світова практика оподаткування, в податковому регулюванні іноземних країн одним із пріоритетних напрямків виступає застосування комплексу податкових засобів стимулювання інвестицій. При цьому найбільш розгалуженою є система інструментів, що застосовується в прямому оподаткуванні. Для створення сприятливого інвестиційного клімату в Україні виключно важливим є узагальнення та врахування іноземного досвіду податкової підтримки інвестицій, оцінка тенденцій податкового регулювання.